

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro právní záležitosti

2011/2013(INI)

25. 1. 2011

NÁVRH ZPRÁVY

o možnostech politiky pro pokrok směrem k evropskému smluvnímu právu pro spotřebitele a podniky
(2011/2013(INI))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodajka: Diana Wallis

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	7

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o možnostech politiky pro pokrok směrem k evropskému smluvnímu právu pro spotřebitele a podniky (2011/2013(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 1. července 2010 o možnostech politiky pro pokrok směrem k evropskému smluvnímu právu pro spotřebitele a podniky (KOM(2010)0348),
- s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 26. dubna 2010, kterým se zřizuje Skupina odborníků pro společný referenční rámec v oblasti evropského smluvního práva (2010/233/EU)¹,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. července 2001 o evropském smluvním právu (KOM(2001)0398),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. února 2003 nazvané „Provázanější evropské smluvní právo – akční plán“ (KOM(2003)0068),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. října 2004 nazvané „Evropské smluvní právo a přezkum *acquis*: cesta vpřed“ (KOM(2004)0651),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 23. září 2005 nazvanou „První výroční zpráva o pokroku v oblasti evropského smluvního práva a přezkumu *acquis*“ (KOM(2005)0456) a zprávu Komise ze dne 25. července 2007 nazvanou „Druhá zpráva o pokroku týkající se společného referenčního rámce“ (KOM(2007)0447),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. října 2009 o přeshraničním elektronickém obchodu mezi podniky a spotřebiteli v EU (KOM(2009)0557),
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. září 2008 o společném referenčním rámci evropského smluvního práva²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. prosince 2007 o evropském smluvním právu³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. září 2006 o evropském smluvním právu⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. března 2006 o evropském smluvním právu a přezkumu *acquis*: cesta vpřed⁵,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 26. května 1989⁶, 6. května 1994¹, 15. listopadu 2001² a

¹ Úř. věst. L 105, 27.4.2010, s. 109.

² Úř. věst. C 295 E, 4.12.2009, s. 31.

³ Úř. věst. C 323 E, 18.12.2008, s. 364.

⁴ Úř. věst. C 305 E, 14.12.2006, s. 247.

⁵ Úř. věst. C 292 E, 1.12.2006, s. 109.

⁶ Úř. věst. C 158, 26.6.1989, s. 400.

2. září 2003³ o této otázce,

- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a na stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a Hospodářského a měnového výboru (A7-0000/2011),
- A. vzhledem k iniciativě v oblasti evropského smluvního práva, jejímž cílem je řešit problémy související s vnitřním trhem způsobené odlišnými subjekty smluvního práva a jež je mnoho let projednávána,
- B. vzhledem k tomu, že v důsledku světové finanční krize se zdá být důležitější než kdy předtím zavést provázaný režim evropského smluvního práva pro dosažení plného potenciálu vnitřního trhu,
- C. vzhledem k tomu, že zřízená skupina odborníků spolu s kulatým stolem zúčastněných stran zahájily svou činnost na podporu Komise při přípravě návrhu společného referenčního rámce,
- D. vzhledem k tomu, že podle průzkumu Komise z roku 2008 tři čtvrtiny maloobchodníků obchodují pouze na domácím trhu a že přeshraniční obchod je často běžný pouze v několika členských státech⁴,
- E. vzhledem k tomu, že uplatňování zahraničního (spotřebitelského) práva v přeshraničních transakcích podle nařízení Řím I.⁵ s sebou nese pro podniky, zejména pro malé a střední podniky, značné transakční náklady, které se odhadují ve výši 15 000 EUR na jednu firmu a členský stát⁶,
- F. vzhledem k tomu, že takové transakční náklady jsou považovány za významné překážky přeshraničního obchodu, což potvrdilo 60 % dotázaných maloobchodníků z EU v roce 2008⁷, a vzhledem k tomu, že 46 % z nich uvedlo, že harmonizovaná pravidla by napomohla zvýšit objem přeshraničního obchodu,
- G. vzhledem k údajům o tom, že internetový trh je stále roztržštěn: v průzkumu bylo 61 % z 10 964 testových objednávek neúspěšných, mimo jiné proto, že obchodníci odmítají prodej do země spotřebitele⁸; zatímco na druhou stranu se zdá, že přeshraniční nakupování zvyšuje možnosti spotřebitele nalézt levnější nabídku⁹ a zboží, které se na domácím internetovém trhu nenabízí¹⁰,
- H. vzhledem k tomu, že jakékoli kroky v oblasti evropského smluvního práva musí být

¹ Úř. věst. C 205, 25.7.1994, s. 518.

² Úř. věst. C 140 E, 13.6.2002, s.538.

³ Úř. věst. C 76 E, 25.3.2004, s. 95.

⁴ Eurobarometr 224, 2008, s.4.

⁵ Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s.6.

⁶ Organizace UK Federation of Small Businesses, Písemné stanovisko k nařízení Řím I. (2007).

⁷ Eurobarometr 224, 2008, s.4.

⁸ KOM(2009)0557, s. 5.

⁹ Tamtéž, s. 3.

¹⁰ Tamtéž, s. 5.

provázané s očekávanou směrnicí o právech spotřebitele,

Právní povaha nástroje evropského smluvního práva

1. očekává zveřejnění výsledků práce skupiny odborníků a probíhající diskuse o tom, jak mají být využity;
2. upřednostňuje možnost zavedení nepovinného nástroje formou nařízení; věří, že tento nepovinný nástroj by mohl být doplněn pomůckou, která by měla být podpořena interinstitucionální dohodou;
3. je toho názoru, že pomůcka by mohla být zavedena postupnými kroky nejprve jako nástroj Komise a po dohodě mezi orgány přetvořena v nástroj zákonodárných orgánů Unie; poukazuje na skutečnost, že pomůcka by poskytovala nezbytné právní pozadí a podporu pro působnost nepovinného nástroje;
4. domnívá se, že nepovinný nástroj by představoval evropskou výhodu, zejména zajištěním právní jistoty prostřednictvím judikatury Soudního dvora, která umožní překonat dopad jak právní, tak jazykové překážky tím, že by nepovinný nástroj byl samozřejmě k dispozici ve všech jazycích EU.
5. považuje pružný a nepovinný charakter fakultativního nástroje za přesvědčivou a praktickou výhodu; vyzývá však Komisi, aby do jakéhokoli návrhu nepovinného nástroje začlenila mechanismus pravidelné kontroly a přezkumu zahrnující úzkou spolupráci se všemi zúčastněnými stranami;

Rozsah použití nástroje

6. je toho názoru, že nástroj by se měl vztahovat jak na smlouvy uzavírané mezi podniky a spotřebiteli, tak na smlouvy uzavírané mezi podniky; zdůrazňuje, že vzhledem k nahrazení povinných vnitrostátních ustanovení, včetně těch z oblasti spotřebitelského práva, by bylo zapotřebí dosáhnout vysoké úroveň ochrany spotřebitele;
7. nevidí žádný důvod pro to, aby nepovinný nástroj neměl fakultativní charakter jak v přeshraničních, tak domácích situacích vzhledem ke své jednoduchosti a úspoře nákladů zejména v odvětví malých a středních podniků; je však toho názoru, že účinky na vnitrostátní subjekty smluvního práva v případě volby nepovinného nástroje v domácích situacích zasluhují zvláštní analýzu;
8. uznává, že smlouvy uzavřené v elektronickém obchodě či uzavřené na dálku představují významný podíl přeshraničních transakcí; je však toho názoru, že nepovinný nástroj by neměl být omezen pouze na tento druh transakcí;
9. je toho názoru, že oblast působnosti pomůcky by mohla být celkem široká, zatímco jakýkoli nepovinný nástroj by se měl omezit na základní otázky smluvního práva;
10. spatřuje přínos v nepovinném nástroji obsahujícím zvláštní ustanovení uplatňovaná u nejčastějších druhů smluv, zejména o prodeji zboží a poskytování služeb; znovu opakuje svou dřívější výzvu, aby pojistné smlouvy byly zahrnuty do oblasti působnosti nepovinného nástroje, jelikož se domnívá, že takový nástroj by mohl být obzvláště

užitečný pro pojistné smlouvy malého rozsahu; poukazuje na skutečnost, že vyvstaly některé zvláštní otázky, v souvislosti s kterými může být nepovinný nástroj přínosný, jako jsou například digitální práva nebo uživatelské právo; domnívá se na druhou stranu, že může být potřebné, aby byly vyjmuty některé druhy složitých veřejnoprávních smluv;

Používání nástroje evropského smluvního práva

11. bere na vědomí, že zde podle všeho existuje jasný okruh malých a středních podniků, které od nepovinného nástroje očekávají přínos, pokud jeho využívání bude jednoduché a zajímavé pro všechny strany;
12. je toho názoru, že ačkoli nepovinný nástroj bude představovat jednotný soubor práva, bude i nadále zapotřebí usilovat o poskytnutí standardních podmínek obchodování v jednoduché a srozumitelné formě, použitelné pro malé a střední podniky bez dalších úprav a s určitou stupnicí důvěryhodnosti tak, aby byla zaručena důvěra spotřebitelů;
13. připomíná, že další práce na přeshraničním mechanismu alternativního řešení sporů, zejména pro malé a střední podniky a spotřebitele, zůstává prioritou, ale zdůrazňuje, že, budou-li zúčastněné strany využívat jednotného souboru práva prostřednictvím nepovinného nástroje, mechanismus alternativního řešení sporů bude usnadněn ve větší míře; vyzývá Komisi, aby při předložení návrhu zvažila součinnost;
14. navrhuje, aby se nedostatek důvěry v přeshraniční systémy odškodnění dále řešil přímou vazbou nepovinného nástroje na řízení o evropském platebním rozkazu a na evropské řízení o drobných nárocích;
15. zaznamenává se znepokojením, že spotřebitelé zřídka pocítují možnost volby, pokud jde o smluvní podmínky, a ocitají se v situaci „ber nebo nech být“; je pevně přesvědčen, že zajímavý nepovinný nástroj tím, že zpřístupní obchodní příležitosti, ve skutečnosti rozšíří dostupné možnosti výběru pro spotřebitele;

Zapojení zúčastněných stran, posouzení dopadů

16. zdůrazňuje mimořádný význam zapojení zúčastněných stran z celé Unie a z různých odvětví činnosti, včetně právníků;
17. oceňuje, že odborníci i skupiny zúčastněných stran již pocházejí z různých zemí i odvětví; je toho názoru, že příspěvek zúčastněných stran bude ještě významnější po ukončení fáze konzultací a po zahájení legislativního procesu jako takového, který bude muset být co nejtransparentnější a nejšířěji koncipovaný;
18. připomíná v souladu se zásadami zlepšování tvorby právních předpisů potřebu souhrnného a rozsáhlého posouzení dopadů, které přezkoumá různé možnosti politiky, včetně těch nepodnikat opatření na úrovni Unie, a které se zaměří na praktické otázky;

o

o o

19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

I. Souvislosti

Smluvní právo určuje a řídí transakce na vnitřním trhu, jeho potenciál jak ztěžovat, tak usnadňovat tyto transakce je tedy zjevný. Správná cesta vpřed v oblasti smluvního práva může významně přispět ke zlepšení fungování vnitřního trhu a dosažení plného potenciálu pro podniky, zejména malé a střední podniky, a spotřebitele.

Potenciální přínos evropského smluvního práva pro vnitřní trh je mnoho let projednáván v interinstitucionálním rámci a spolu s širokou veřejností; Parlament se k této otázce poprvé vyslovil v roce 1989. Komise rozšířila diskusi vydáním svého sdělení v roce 2001 zaměřujícího se na možné nesnáze, které mohou odlišnosti ve smluvních právních předpisech způsobit na vnitřním trhu, a na možnosti, jak v této otázce postupovat. Na základě odpovědí vzešlých z diskuse Komise v roce 2003 vypracovala akční plán, ve kterém, mimo jiné, navrhla vytvoření společného referenčního rámce, jenž by obsahoval definice, společné zásady a vzorová pravidla s cílem zlepšit kvalitu a soudržnost evropského smluvního práva. V dalším sdělení z roku 2004 Komise stanovila následné kroky k tomuto akčnímu plánu a rovněž navrhla přezkoumat *acquis* Unie v dotčené oblasti, v roce 2008 předložila návrh směrnice o právech spotřebitele. Pokud jde o evropské smluvní právo a společný referenční rámec, Komise dvakrát podala zprávu o pokroku v této oblasti a nyní prostřednictvím zelené knihy znovu navrhla k přijetí několik opatření.

Pozornost si zaslouhuje skutečnost, že Parlament v různých usneseních o této záležitosti opakovaně uznal přínos, který pro vnitřní trh představuje zlepšený rámec smluvního práva, dále uvítal myšlenku společného referenčního rámce a trval na úzkém zapojení sebe a dotčených zúčastněných stran.

Zpráva si klade za cíl reagovat na nedávnou zelenou knihu Komise o evropském smluvním právu a stanovit priority Parlamentu v této oblasti.

II. Závěry

Vzhledem k tomu, že jakákoli iniciativa v oblasti smluvního práva se bude muset přizpůsobit aktuálním potřebám a zájmům podniků a spotřebitelů, zpravodajka věří, že všechna odůvodnění v této oblasti musí být založená na příkladech z praxe souvisejících se současným stavem ve smluvním právu a problémy, se kterými se podniky a spotřebitelé potýkají, zejména v přeshraničních transakcích.

Zpráva se tedy odkazuje na několik souborů aktuálních údajů:

– Organizace UK Federation of Small Businesses ve svém písemném stanovisku k nařízení Řím I. z roku 2007 vypočetla, že vstup na internetový trh jednoho členského státu přijde podnik na 15 000 EUR, včetně právních poplatků, poplatků za překlad a zaváděcích poplatků.

– V bleskovém průzkumu Eurobarometru 224 (rok 2008) o obchodních přístupech k přeshraničnímu prodeji a ochraně spotřebitele bylo podle dostupných informací mezi 30. lednem a 7. únorem 2008 dotázáno celkem 7282 manažerů ve 27 členských státech a Norsku. Mezi nejdůležitější zjištění patřily následující výsledky (oddíl Hlavní závěry, s. 4):

- Tři čtvrtiny maloobchodníků v EU prodávají pouze na svém domácím trhu. Navíc podniky, které se nejčastěji účastní přeshraničního maloobchodu, jsou střední a středně velké maloobchodní společnosti.
- 60 % maloobchodníků považovalo předpokládané náklady na dodržování rozdílných vnitrostátních právních předpisů, jimiž se řídí transakce mezi podniky a spotřebiteli, za překážku pro ně znepokojivou.
- Dále bylo zjištěno, že 46 % maloobchodníků se domnívá, že objem jejich přeshraničních prodejů by vzrostl, pokud by byla ustanovení právních předpisů, jimiž se řídí transakce mezi podniky a spotřebiteli, v celé Unii harmonizována. 41 % dotázaných se domnívá, že by se objem přeshraničních prodejů nezměnil. Navíc zatímco 75 % dotázaných v současné době neuskutečňuje přeshraniční prodej, pouze 41 % z nich by i nadále neobchodovalo přes hranice, pokud by nařízení byla harmonizována.

Zjištění uvedená ve sdělení Komise ze dne 22. října 2009 o přeshraničním elektronickém obchodu mezi podniky a spotřebiteli v EU (KOM(2009)0557) podle údajů z tohoto sdělení vycházejí z následující situace: úkolem osob, které prováděly test v 27 členských státech EU, bylo vyhledat na internetu sto zadaných oblíbených výrobků a zaznamenat celkovou cenu, kterou by za toto zboží zaplatily po započtení všech poplatků za doručení. Domácí a zahraniční nabídky byly porovnány, pokud se je podařilo nalézt. Zaznamenávána byla rovněž dostupnost zboží a uskutečnitelnost transakce. Některé získané výsledky testu:

- Porovnání cen: ve 13 státech z 27 členských států EU (v Portugalsku, Itálii, Slovinsku, Španělsku, Dánsku, Rumunsku, Lotyšsku, Řecku, Estonsku, Finsku, Maďarsku, na Kypru a na Maltě) se testujícím alespoň u poloviny veškerého hledaného zboží podařilo nalézt jednu přeshraniční nabídku, která byla nejméně o 10 % levnější než nejvýhodnější domácí nabídka (KOM(2009)0557, s. 3).
- Přístup ke zboží: v rámci výše popsaného testu testující na Kypru, Maltě, v Lucembursku, ale také v Litvě, Lotyšsku, Irsku, Belgii, Estonsku, Portugalsku a Finsku nenalezli domácí internetové nabídky nejméně u poloviny ze sta hledaných výrobků (KOM(2009)0557, s. 4).
- Neúspěšné dokončení internetových transakcí: Z 10 964 provedených přeshraničních testů bylo možné učinit objednávku v internetovém obchodě, který se nacházel v jiné zemi než spotřebitel, průměrně pouze v 39 % případů. 61 % všech objednávek bylo neúspěšných: buď proto, že obchodníci odmítají prodej do země spotřebitele, nebo z jiných důvodů.

Zpravodajka se domnívá, že tyto údaje svědčí o tom, že odlišnosti ve smluvním právu odrazují podniky, zejména malé a střední podniky, od přeshraničního obchodu a od toho, aby využívaly příležitosti a přínosy, které vnitřní trh nabízí. Údaje dále potvrzují, že spotřebitelé jsou znevýhodněni omezeným výběrem výrobků, vyššími cenami a nižší kvalitou vzhledem k malé přeshraniční hospodářské soutěži; spotřebitelům může být dokonce úplně odepřeno využívat přeshraničních nabídek.

III. Struktura zprávy

Zpráva je rozčleněna na čtyři části: v první a druhé části odpovídá na otázky, které uvedla Komise ve své zelené knize; třetí a čtvrtá část se zabývá otázkami, o kterých zpravodajka soudí, že mají zvláštní význam, zejména těmi, které se týkají používání nástroje evropského smluvního práva v praxi, zapojení zúčastněných stran a posouzení dopadů.

Právní povaha nástroje evropského smluvního práva

Zpravodajka je toho názoru, že by měla být upřednostněna možnost vytvořit nepovinný nástroj evropského smluvního práva na základě nařízení (varianta 4). Mohla by být doplněna pomůckou pro Komisi a zákonodárné orgány (varianta 2), která by měla být provedena interinstitucionální dohodou. Zpravodajka se domnívá, že výhodou pomůcky je její celkem rychlé vytvoření; mohla by být zavedena postupnými kroky, kdy by mohla být k dispozici nejprve Komisi pro navrhování právních předpisů týkajících se smluvního práva a poté v druhém kroku Parlamentu a Radě při přijímání právních předpisů v této oblasti, až bude dosaženo interinstitucionální dohody. Rychlost, s jakou by mohla být pomůcka navržena, by umožnila první testování jednotlivých částí společného referenčního rámce a první judikatury v praxi, a tím připravila právní rámec, v němž bude nepovinný nástroj působit.

V porovnání například se stávajícími soubory mezinárodních pravidel, jako je vídeňská úmluva o mezinárodní koupi zboží (CISG) nebo zásady mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT, zpravodajka považuje za jednoznačnou přednost nepovinného nástroje to, že bude poskytovat právní jistotu v rámci judikatury Soudního dvora a bude dostupný v mnoha jazycích. Zpravodajka vidí výhodu zvláště v tom, že nepovinný nástroj rozšíří pro strany možnosti výběru a bude mít svůj přínos, pokud jej budou strany považovat za zajímavý a zvolí si jej. Nebude na překážku, pokud si jej nezvolí. Zpravodajka je dále toho názoru, že mechanismus kontroly a přezkumu bude klíčový pro zajištění přizpůsobivosti nepovinného nástroje potřebám trhu a vývoji v právní a hospodářské oblasti.

Rozsah použití nástroje

Zpravodajka se domnívá, že nepovinný nástroj by se měl vztahovat jak na smlouvy uzavírané mezi podniky, tak na smlouvy uzavírané mezi podniky a spotřebiteli. Zastává názor, že aby bylo dosaženo očekávaných účinků na vnitřním trhu, musela by být zajištěna prokazatelně vysoká úroveň ochrany spotřebitele.

Dále se domnívá, že nepovinný nástroj by mohl mít fakultativní charakter jak v přeshraničních, tak domácích situacích, ale ráda by nechala podrobně přezkoumat otázku, zda a jakým způsobem by dostupnost nepovinného nástroje pro domácí transakce ovlivnila vývoj vnitrostátních systémů smluvního práva; taková analýza by mohla být provedena v rámci posouzení dopadů, které bude muset doprovázet návrh jakéhokoli nástroje smluvního práva.

Zpravodajka konstatuje, že se objevují názory omezit působnost budoucího nástroje smluvního práva pouze na elektronický obchod nebo prodej na dálku, a uznává, že takové smlouvy by představovaly jednu z hlavních oblastí použití budoucího nástroje, ale nepřeje si vytvořit umělé rozlišování mezi transakcemi „virtuálními“/na dálku a těmi skutečnými osobně, a tudíž v tomto ohledu nepodporuje omezení oblasti působnosti nepovinného nástroje.

Pokud jde o věcnou působnost nástroje, zpravodajka se domnívá, že by se měla zaměřit na základní otázky smluvního práva.

V otázce použití u zvláštních druhů smluv je zpravodajka toho názoru, že ustanovení týkající se prodeje zboží a smlouvy o poskytnutí služeb si zasluhují přednost. Dále by ráda připomněla, že Parlament již zdůraznil ve svém usnesení ze dne 2. září 2003, že existence fakultativního nástroje v oblastech spotřebitelských smluv a pojistných smluv by měla být prioritou; spatřuje přínos nepovinného nástroje zejména v případě pojistných smluv malého rozsahu. Zpravodajka se dále zajímá o prozkoumání možností, které může nepovinný nástroj představovat v souvislosti s digitálními právy a užívacím právem, otázkami, které vyvstaly v probíhající diskusi. Zpravodajka na druhou stranu považuje za potřebné jasně definovat omezení v souvislosti s druhy smluv, na které se nástroj bude vztahovat. Mělo by být například jasné, že složité veřejnoprávní smlouvy nebo některé smlouvy velkého rozsahu v oblasti veřejných zakázek by nespadaly do působnosti nepovinného nástroje.

Použití nástroje evropského smluvního práva v praxi

V této části zpravodajka poukazuje na mnoho otázek, které se zdají být důležité pro použití nepovinného nástroje v praxi.

Především zdůrazňuje, že hlavním cílem by měla být jednoduchost a připravenost k použití. Na nepovinný nástroj by dále mělo být nahlíženo v kontextu standardních podmínek a pro potenciální uživatele, zejména pro malé a střední podniky, bude klíčové, zda je k dispozici jednoduchý a srozumitelný soubor pravidel. Pokud by existovala určitá stupnice důvěryhodnosti, posílila by důvěru spotřebitelů.

Zpravodajka se dále domnívá, že by se mělo usilovat o dosažení synergických efektů s mechanismem alternativního řešení sporů a také s řízením o evropském platebním rozkazu a evropským řízením o drobných nárocích.

Zpravodajka nakonec zdůrazňuje, že nepovinný nástroj rozšíří pro spotřebitele možnosti výběru.

Zapojení zúčastněných stran, posouzení dopadů

Zpravodajka připomíná, že intenzivní a vyvážené zapojení zúčastněných stran je klíčové. Uznává, že současný pracovní postup Komise, který zahrnuje odborníky a skupiny zúčastněných stran, již zaručuje zapojení dotčených stran. Nicméně pokládá za důležité zdůraznit, že celý proces ještě nepostoupil z fáze konzultací a že legislativní proces dosud nebyl zahájen; zapojení zúčastněných stran bude nezbytné zejména během legislativního procesu, jehož otevřenost a transparentnost bude muset být zajištěna všemi dostupnými prostředky.

Zpravodajka nakonec zdůrazňuje důležitost široce pojatého a různorodého posouzení dopadů, které prozkoumá možnosti politiky a zaměří se na praktické otázky důležité pro fungování nepovinného nástroje.